

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMÂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

ADEVĚR ȘI LUMINĂ

JUSTIȚIE ȘI LIBERTATE

Prim-Redactor : A. NENOVEANU

Director : PETRE BORSȘ

Proprietar : E. I. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 »
Pe 3 luni . . . . . 8 »

Studentii plătesc pe jumătate.
Pentru streinătate se adaugă portul.

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUȚIA INTERȚISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

No. 19, STRADA COLȚEI, No. 19

Un număr vechi 2 Lei.

Erată.—*La parte din exemplarele ziarului nostru Curierul Judiciar, No. 11 din săptămâna trecută, eșind greșit aranjarea paginelor, am retipărit din nou acele exemplare și trimetem cu acest număr abonaților noștri spre a le servi de colecție.*

S U M A R :

Dreptul părței leșate prin infracțiuni penale în sesizarea instanțelor represive, de d-nu D. G. Maxim.

Chestiunea protestelor cambiiilor.

Codul comercial : Despre faliment (urmare 37), de d-nu C. N. Toneanu.

Jurisprudența Română :

Tribunalul Iași secția II^a : M. Goldstein, Moesner și alți creditori, se opun la omologarea concordatului firmei falite Aisig Wachtel & Sohn din Iași.

DREPTUL PĂRȚEI LEȘATE PRIN INFRAȚIUNI PENALE

IN

SESIZAREA INSTANȚELOR REPRESIVE

Fenomenele progresului social ne dau prilej să vedem că sub raportul justiției, omenirea s'a apropiat numai prin evoluțiune la o interpretare corectă. În timpurile primitive agresiunea și răsbunarea proprie atât între societăți cât și între indivizi au trecut în moravuri. Concepțiunea născândă a justiției în relațiunile dintre triburi a fost întovărășită de concepțiunea justiției dintre membrii aceluiași popor. Temerea de răsbunare a ținut mult timp în oarecare respect persoana și bunul altuia, dar mai târziu partea leșată a încetat de a-și face singură dreptate și odată cu organizarea autorităților constituite a înțeles că justiția nu se poate impune de cât prin concursul lor.

Legile noui având odioasa experiență a trecutului, au îndepărtat pe cât a putut principiul răsbunării proprii. Încă din secolul XIII, crea-

țiunea Ministerului public în Franța, a organului nepărtinitor, care în numele societății urmărește înaintea instanțelor represive pe toți acei ce vatămă prin o infracțiune la legea penală persoana sau bunul altuia, a asigurat necontestat pedeapsă delinvenților și reparațiune celor leșai. Codicele Napoleon, și după densus legile noastre au înființat Ministerul public, precisându-se formal, prin art. 21 din procedura penală, îndatorirea Procurorilor de prima instanță de a descoperi și urmări toate infracțiunile ce sunt de competența tribunalelor sau a curților cu jurați.

Față cu creațiunea Ministerului public, menit de a asculta plângerile celor leșai și a urmări pe delinvenți, s'ar părea că ar fi de prisos de a se mai acorda dreptul părței leșate de a veni singură să se plângă înaintea instanțelor represive, căci putându-se tângui Procurorilor, aceștia, vor urmări tot-d'a-una faptul delictuos și ca consecință repararea daunelor celui vătămat. Pentru ce dar să fie permis celui vătămat alternativa de a se plânge parquetului ori instanței represive? Cu toate acestea acușațiunea privată înaintea instanțelor represive a existat în Franța sub toate regimurile și legile acestei țări au acordat tot-d'a-una părței leșate drepturi analoge, paralele, cu acele ale Ministerului public. Legiuitorul nostru, ca și cel francez, permite părței leșate de a pune singură în mișcare acțiunea publică ce derivă din faptul penal ce a suferit, prin plângere directă, dacă se constituie parte civilă sau cere daune, luând asupra sa cheltuielile procesului; și cu toate că ea nu poate, după teorie, să ceară aplicațiunea pedepsei, adică n'are exercițiul acțiunii publice, judecătorul sesizat trebuie să condamne la o pedeapsă, dacă culpabilitatea este dovedită, chiar dacă Ministerul public cere aquitarea, (art. 6, 61, 65, 178, 179,

pr. pen.) Această dispozițiune care în diferite timpuri a fost atacată ca superflue¹⁾, cred, că își are rațiunea sa și legiitorul care ar revoca-o ar introduce anarhia în societate și răsbunarea propriei.

Creațiunea Ministerului public este un progres invederat, dar să nu se uite că el nu este obligat să dea curs orî cărei plângerî, el o cercetează și deschide acțiune publică numai dacă i se pare că este loc de urmărire. Apoi, pe lângă mișcarea și exercițiul acțiunii publice, Ministerul public are alte atribuțiuni speciale, el este organ al guvernului, în casurile în care legea îi dă această calitate și în tot ce concernă oficiul său este supus privigherei și disciplinei Ministrului justiției, care este capul său suprem (art. 26 pr. pen.; art. 1 legea Minist. public din 1877 și art. 37 din legea organizăseii judecătorești). În această ordine dar, șeful suprem ar putea împedica introducerea unei acțiuni ce nu 'i ar conveni, un guvern ar putea să urmărească sau nu cutare delict, cutare crimă; o anumită clasă de cetățeni și să păsuiască alta; ar putea să tolereze totul partisanilor săi politici și să urmărească totul când ar fi vorba de adversari; și într'o țară sub un regim constituțional unde idealul justiției este de a fi la adăpostul orîcărei presiuni, n'ar fi de temut ca într'un moment dat depositarul acțiunii publice să nu voiască ast-fel, din diferite motive, a urmări un fapt reprehensibil și cel vătămat să fie oprit de a se plânge direct autorităților judiciare? Libertatea și drepturile cetățenilor nu trebuie să fie protejate contra despotismului unui depositar al acțiunii publice, care în aprecierea faptelor, ar putea zice că nu este un birou de înregistrare și că dă curs numai plângerilor ce i se par fondate? Cum pentru motivul că statistica înregistrează respingerea celor mai multe acțiuni introduse direct de cei leșați, să ridicăm individului dreptul de reparațiune și să'l silească ast-fel societatea să'și facă singur dreptate? Este adevărat că atât la noi cât și în Franța, cele mai multe din acțiunile introduse direct de către părțile leșate au fost găsite neîntemeiate, fie că erau lipsite de dovezi, fie că părțile în-

¹⁾ Cu ocaziunea discuțiunii Proiectului de reformă a legii asupra instrucțiunii criminale din Franța, prezentat Senatului de Le Royer, s'a cerut de către *Dauphin* suprimarea dreptului de acțiune a părții leșate în cas de crime, pentru motivul că victima cedează la ideea de răsbunare, dar această idee a fost respinsă. În un articol din *Dreptul*, d. Taslaoanu, Președintele Tribunalului Putna, se ridică cu putere contra dreptului exorbitant al părții leșate, pe care îl consideră periculos, pentru că în diferitele contracte de interese, cel nemulțumit dă în judecată corecțională pe tovarășul său de erî pentru delictul de abus de încredere, de escrocherie și pentru câte alte fapte prevădute și neprevădute de Codicele penal, și tribunalul, la ordinul acestui stăpân ce i se dă de art. 178 pr. pen. trebuie numai de cât să cheme ca inculpat pe acel care poate o victimă, să'l ia interogator ca atare; să'l facă dosar, unde să'l dică: Cutare dat judecăței pentru cutare fapt... iar inculpatul aquitat să rămână cu pata în vecl neștearsă că a fost dat judecăței. (Anul XXII, No. 76 din 2 Decembre 1893).

dreptău înainte instanțelor corecționale acțiunii pur civile sau comerciale spre a înlătura ast-fel taxele de timbru și portărei și aceasta mai ales în materie de încălcare de hotare, în care mai tot-d'a-una victimele reclamă pentru desființare de semne de hotare. Această situațiune se vede dilnic în materie de abus de încredere, dar în această privința nu arare-orî se observă acțiuni publice introduse de Ministerul public contra unor persoane urmărite pentru abus de încredere și care în realitate nu aveau altă vină de cât că nu își îndepliniseră angajamentele. Câte odată chiar asemenea inculpați vinovați numai de neexecutarea unor angajamente sunt și arestați preventiv în urma acțiunii pornite de Procurori și dar dacă acțiuni neîntemeiate pot fi pornite chiar de Ministerul public, pentru ce să îngrădim dreptul părții leșate de a urmări singură prin reclamațiune directă dreptul său? Ori ce drept poate să dea loc la abuzuri, dar nu trebuie pentru aceasta să fie desființat.

Argumentul neseriosității celor mai multe din acțiunile penale pornite direct de partea leșată neavând decî nici un temei, și dacă de la autoritatea absolut rece și nepărtinitoare ce se atribue Ministerului public¹⁾, ne coborîm în considerațiunii de ordine mai practică, nu este oare adevărat că membrii parchetului sunt și densii oameni și ca atari supuși greșelilor, că toți nu sunt de-o potrivă de perspicaci și că unii pot chiar fără voia lor să puie la dosar o reclamațiune justă fie pentru că au încercat influența puternicilor țilei orî a unor simțiminte de ordine privată, fie pentru că sau înșelat în aprecierile lor asupra caracterului penal al faptului denunțat? A lipsi în toate aceste casuri partea leșată de dreptul de a se adresa singură instanțelor represive ar fi de a i se denega dreptatea, de a face să reapară răsbunarea cu moravurile sale sêlbaticе. Nici odată nu s'ar putea călca principiul justiției, datorit tuturor celor ce face apel la densa numai pentru motivul înălțării unei instituțiuni, numai pentru că nu putem avea bănuială în Ministerul public și că trebuie să avem încredere oarbă în acei cărora le încredințăm o porțiune din suveranitatea noastră. Sunt drepturi deosebite ce pot sta împreună în picioare, a Ministerului public și a părții leșate, care nu pot fi știrbite în o societate organizată, în o țară care voește să fie liberă și respectată.

S'au propus mai multe modificări în Franța care aveau de scop de a îngrădi dreptul acordat părții leșată prin articolul 178 din procedura penală²⁾. Toate aceste sisteme n'au reușit pentru că dreptul plângerei directe așa precum este constituit are un dublu avantaj: pentru partea

¹⁾ Acelaș articol din *Dreptul* pag. 618.

²⁾ *Faustin-Hélie* „Traité de l'Instruction criminelle“ VI, 518.

lesată, putința de a ajunge la justiție; pentru Ministerul public, independența și libertatea acțiunii în urmărirea infracțiunilor. „Acest drept al victimei dă cu drept cuvânt Eyssantier, nu are nici un neajuns, el este cel mai mare moderator al puterii ce are Ministerul public de a nu urmări. El face mai liber acțiunea parchetului, care nu se crede mai obligat moralmente de a urmări, pentru că partea lesată n'are acest drept. Când acțiunea nu emană de la parchet, el rămâne mai bine stăpânul nestrămutatei sale aprecieri. Prevenitul găsește într'ensul mai mult un prim judecător de cât un adversar; inocența un adevărat protector¹⁾. Singurul mijloc de a evita răsunarea proprie este de a face cât mai accesibil drumul victimei către justiție. Dreptul la despăgubire poate să n'o satisfacă pentru unele infracțiuni și să prefere mai de grabă dreptul de a deschide acțiunea publică; iar dacă acțiunea este temerară și vexatorie, cel ce este tradus pe nedrept în judecată penală găsește îndestul remedii în despăgubirea ce îi poate fi acordată. Și fiind-că este asi-fel, acușațiunea privată trebuie să fie menținută pentru delict și cu atât mai mult pentru crime.

Zic menținută, pentru că actuala procedură penală conține acest drept și dacă este necesară vre-o reformă trebuie făcută în sensul de a impune, în termenii imperativi, judecătorului de instrucțiune obligațiunea de a informa asupra plângerilor, fără a le mai trimite parchetului pentru rechizițiuni (art. 67). Este de esența unui guvernământ constituțional ca cel lesat să poată sesiza cât mai liber puterea judecătorească.

Dimitrie G. Maxim.
Președintele Tribunalului Iași

CHESTIUNEA PROTESTELOR CAMBIELOR

Publicitatea prin diare a cambiilor este oare legală, este ea utilă? Eată chestiunea. Noi am spus vederile noastre afirmative în această privință încă din anul trecut în No. 76 și 77 al organului nostru. Asemenea diferitele diare au scris *pro* și *contra* asupra acestui subiect. Chestiunea revine pe tapet cu noul proiect modificator cărții falimentului, depus de d. Ministru al justiției în sinul Corpurilor Legiuitoare. Se adaoage la textul art. 701 al legii în vigore următoarea modificare ce se propune: „funcționarul care ar libera copii de pe lista protestelor, acel care ar permite a se scote copii, cum și acel prin a cărui inadvertență s'ar inlesni copiarea acestei liste va fi supus la o amendă de o sută până la cinci sute de lei, pronunțată de completul tribunalului de comerț, în camera de consiliu, în prima și ultima instanță; iar în cas de recidivă, la induoitul acestei amende“.

Legea în vigore, și anume pre citatul art. 701, impune portăreilor și judecătorilor de ocole, îndatorirea de a trimete în primele șapte zile a le fie cărei luni președintelui tribunalului de comerț respectiv, un tablou de protestele făcute în cursul unei precedente, sub anumite

lămuritoare indicațiuni. Aceste tablouri se fac pe formulare tipărite trimise de Minister, ca să se păstreze la grefă cusute în fascicule lunare, *pentru ca orî-cine să pôtă lua cunoștință de dênsele*. Scopul legiitorului, edictând acest articol de lege, a fost pentru a inlesni pe tribunalele de comerț să cunoască situațiunea afacerilor comercianțelor, și ca să pôtă fixa cu justeță epoca încetării plăților în cas de faliment. În adevăr, protestele vădesc strămtorarea comerciantului, și data lor servește foarte mult în determinarea epocii încetării plăților. Ce-va mai mult, prin dispozițiunea depunerii și conservării la grefă a acestor tablouri în fascicule făcute cu formulare tipărite, așa ca orî-cine dorește și vrea, să pôtă lua cunoștință de ele, e evident că scopul legii este departe de a înțelege ca aceste acte să fie secrete.

În lumea comercială, precum sunt comercianți onestți, sunt și comercianți neonestți, sau intenționați, cari lucră în vederea de a trage profit prin acte de preparare a falimentului. Interesul general al creditului, care e sufletul comerțului, cere să se dea o garanție comercianților de prima categorie în contra comerțului neonest. Mijlocul de a se cunoște situațiunea comercianților, sau oglinda afacerilor comerciale, va fi fără îndoială deositarea și conservarea la grefele tribunalelor de comerț a unor asemenea tablouri de proteste a le cambiilor. Când legea impune portăreilor și judecătorilor de ocol sub sancțiune obligațiunea de a trimete președinților de tribunale atari tablouri, și grefele de a le conserva și a le pune la dispozițiunea orî-cui de a putea lua cunoștință de pe ele: îndoială nu încape, că asemenea acte devin *publice*, servind tribunalului cum și comerțului în genere pentru scopul sus-arătat. Când dăce însă cine-va act public judecătorec, prin însuși această idee, nu se esclude publicitatea de orî-ce gen. Ziarele vor fi în drept a da publicității asemenea tablouri, și de sigur nimeni serios nu ar putea contesta legalitatea și utilitatea. Ori ce s'ar zice despre desbaterile urmate în Camera noastră la votarea acestui articol de lege, un lucru este cert, că s'a permis publicitatea tablourilor, fiind că legiitorul nu a prohibit'o, și nici a pus vre'o sancțiune contrariă. Știu că pe mulți incomodă și i supără asemenea publicitate; însă cu toții trebuie să recunoștem că interesele particulare se cuvina a ceda saul interesului general.

Sunt jurisconsulti și în streinătate cari combat cu înverșunare publicitatea tablourilor protestelor, precum bună-ôră d. E. Vidari în Italia. Inșă cine nu știe, că în această țară, legănul comerțului încă din anul mediu, este o practică general urmată și în mod ilimitat de a se face asemenea publicațiuni. La noi asemenea sunt mai multe ziare, afară de al nostru, cari publică atari tablouri. Apoi un număr ca de 200 fruntași comercianți din Capitală, au petiționat Camerei de Comerț din București, în ziua de 21 Oct. 1893, arătând utilitatea publicării protestelor, și cerând a se stărui ca asemenea publicare să se facă chiar pe cale oficială. În fine însuși Camera de comerț din Capitală, apreciând justețea observațiilor comercianților, recunoște de legală și folositoare asemenea publicare. Iar proba cea mai evidentă de legalitatea publicării este, că a trebuit d. Ministru al justiției să intervină cu proiectul său, prin care prohibește pe grefieri și portărele pe viitor a libera copii după proteste.

Se afirmă de unii din confrății noștri, și anume de ziarul *«Constituționalul»* în un articol *«un rău curmat»*, că organele cari fac publicări de proteste ar face o speculă din această, un șantaj. Noi nu afirmăm, nici contestăm, că nu s'ar face de vre-un organ din țară și specule ilicite; însă am fi dorit, ca confratele nostru să fi fost în dicțiunea sa mai precis, și să fi indicat anume ziarul

¹⁾ „Observations sur le Projet de loi sur L'instruction criminelle“ par L. A. Eyssantier, 1883, pag. 30.

care trafică cu onórea comercianților. Un lucru însă ce nu să pòte opune ziarului nostru, este conștiința onórei și exactității în publicarea ce noi facem protestelor. Suntem gidați în lucrările noastre de un singur interes, binele general, recunoscut și reclamat de tótă piața comercială; și facem asemenea publicări numai pentru a satisface cerințelor generale ale comercianților onestți, și în privința căror, avem sus-menționata petițiune a acelor 200 comercianți, adresată președintelui Camerei de comerț. Noi personal, nu avem din asemenea fapt absolut cel mai mic interes, ba din contra, pòte am perdut intimitatea a mai multor amici, pe cari asemenea publicare 'i-a jignit.

Un lucru însă ce ne mai rămâne de adaos, în critica ce facem, este că noi nu credem, că Ministrul de justiție 'și-a atins scopul prin adaosul făcut la art. 701, din proiectul său. Ori-cine pòte ști, că noi gazetarii n'avem trebuință cătuși de puțin de grefe și portărei, pentru a culege informațiunii în privința protestelor ce se fac; căci le putem avea tot atât de exacte și sigure direct de la însuși comercianți, cari singuri vor veni a ni le da. Prin proiectul guvernului, nu se atinge scopul de a ține secrete protestele, întru-cât creditorii însuși ne pot da tóte informațiunile; și nu rămâne alt mijloc pentru d. Ministru, de cât de a proibi publicitatea prin ziare sub pedepsă. Atunci încăi cu toții vom ști această în mod categoric, scopul legii atingându-se; și în ce ne privește personal, vom fi tot atât de veseli ca și în trecut, cu tótă proibițiunea ce s'ar face, având înaintea noastră un câmp vast și fertil de materii științifice de tratat, pentru care suntem inspirați de singurul ideal, al respândirii științei și binelui general.

Direcțiunea.

CODUL COMERCIAL

Doctrină și jurisprudență asupra fie-cărui articol în parte, în comparațiune cu articolele corespunzătoare ale legislațiunilor străine

DE

C. N. TONEANU

Avocat (Galeș)

(Urmare 87*)

Despre Faliment

II. Opinia negativă. — După această opiniune, plățile făcute de falit în urma unei executări forțate, de și posteroare încetării plăților, nu sunt isbite de presumpțiunea de fraudă din art. 722 No. 1 român (It art. 709 No. 1) chiar când creditorul plătit cunoștea starea falitului. În adevăr dacă observăm bine, articolele 770, 721 și 722, cari arată, ce acte și operațiuni ale falitului trebuiesc să se socotească pătate de o nulitate absolută, și cari sunt numai anulabile, trebuind să le coordonăm pe toate împreună pentru ca să putem face o dreaptă aplicațiune a lor, aceste texte arată că pentru actele anulabile, trebuie să deosebim pe cele indicate de art. 721, — după care toate actele, plățile și înstrăinările făcute în fraudă creditorilor în orîce timp ar fi avut loc, trebuie să fie anulate după dispozițiunile comune ale art. 975 cod. civ., în sensul adică că elementele acțiunii pauliane trebuie să fie stabilite, probate, — de acelea care atacă actul ca făcut cu rea credință și în fraudă drepturilor sale, trebuind în regulă generală să se presupue buna credință până la proba contrariă, pe când în articolul 722 (709 ital.) tratându-se mai special de

oare cari acte suspectate de fraudă ca fiind posteroare datei încetării plăților, legea a voit ca să fie presupuse frauduloase până la proba contrarie, care cum se vede a fost intervertită în acest cas, punând-o în sarcina aceluia care susține validitatea actului. Se pot ataca plățile făcute de falit pe cale forțată numai în condițiunile art. 721 (ital. 708) în virtutea căruia se pot ataca ca frauduloase și sentințele, iar nici de cum în condițiunile art. 722 (it. 709), care conține dispozițiuni excepționale, nesuscetibile de interpretațiune estensivă. A nu distinge între plățile voluntare și forțate, este o procedare nefondată, de oare ce această distincțiune rezultă din codicele vechi italian din anul 1865, și este în litera și spiritul articolului 722 (709 it.). În adevăr, acest articol nu este de cât reproducțiune art. 556 din cod. com. it. din anul 1865, afară de dispoziția care admite proba contrarie presumpțiunii de fraudă, care se trage din cunoștința stărei de faliment, de unde urmează că nu se lovește actele cari au fost săvârșite în mod legitim și de bună credință; fiind ast-fel, zisul articol 556 prevedea tocmai *plățile făcute de debitor*, și dacă această espresiune n'a fost repetată prin art. 722 (it. 709), nu se poate atribui la alt ceva de cât că s'a crezut că nu este necesară: 1) pentru că s'a zis aceasta prin art. 720 (it. 707) „*toate actele și operațiunile falitului și toate plățile făcute de densus*“, care articol și el conține o derogare la regula generală și ordinară prevăzută de art. 721 (708 it.), 2) pentru că somațiunile sau asignațiunile judecătorești de plată, de și îndreptate pentru a stinge o datorie, nu sunt de natură a se confunda cu plata, care luată în sensul cel larg, presupune un fapt voluntar al celui obligat sau al unui reprezentant al său „*salvare dicimus eum qui facit quod facere promisit*“ L. 116 Dig. de verb. signif.; pe când în cas de asignațiune plata nu e de cât executarea unui ordin sau mandat al autorității judecătorești, chemată a lua măsuri pentru singurul cas când nu s'a făcut plata de bună voie, adică în cas de inexecuțiune a promisiunii obligațiunii. Resultă această distincțiune și din spiritul legii, de oare-ce toate cele-lalte casuri prevăzute de art. 722 (709 it.) se referă la fapte voluntare sau la operațiunile debitorului devenit în urmă falit, și dacă, s'a susținut mult timp, că după No. 4 art. 722 (No. 47 art. 709 it.) unde se vorbește de gajuri, anticreze și ipotecă constituite asupra bunurilor debitorului, ea se lovește cu acest articol și ipotentă judecătorești (esistente la italieni și francezi) înscrise în baza unei sentințe obținute între încetarea plăților și declarațiunea de faliment, s'a sancționat însă în urmă tesa negativă, prin două decisiuni din aceeași zi 19 Aprilie 1892 de Casație din Roma, în secțiunii-unite, în cât astă-zi ipotecile judiciare și cele legale nu cad sub lovitura art. 722 No. 4 (709 it. No...) și de aceea trebuie să dicem că și plățile făcute după urmărirea judiciare nu pot cădea sub lovitura art. 722 al. 1, tocmai pentru că ele nu sunt făcute voluntar, apoi rațiunea de a împiedica colusiunea și fraudă pentru plățile săvârșite în periodul suspect nu se reazimă de cât pe o presumpțiune, care nu poate de asemenea să se aplice la cazul aceluia care recurge la acte publice judecătorești precum este urmărirea și adjudicațiunea, la care poate recurge și oricare alt creditor care are un titlu executor, nefăcând cei d'inteu de cât să se arate mai diligenți în a-și apăra interesele lor, ceea ce se permite tutulor conform regulii: *vigilantibus jura succurrunt*. Mai rămâne însă obiecțiunea făcută în prima opiniune, că adică trebuie să respingem distincțiunea între plata voluntară și cea forțată, pentru motivul că în momentul când se verifică încetarea plăților, patrimoniul falitului trebuie să treacă întreg masei creditorilor, neputându-se turbura egalitatea de tratament între creditorii. La aceasta se răspunde că, este o eroare juridică aceasta, când ne aducem aminte că până la declarațiunea falimentului debitorul și păstrează posesiunea

*) Vezi Curierul Judiciar No. 11.

bunurilor și deplină capacitate civilă conform art. 699 (Rom. 712) cod. com. și că prin urmare fie care creditor la rëndul său, trebuie să aibă puterea până în acea zi să își valorifice drepturile sale direct contra debitorului Singularul amestec în posesiunea bunurilor lui, este acela care face să se substituie interesul colectiv al masei creditorilor interesului individual, în scopul de a egala condițiunea între ei; pe când mai înainte de acest moment, fie-care, putem lucra pentru sine însuși, acea egalitate de tratament nu se poate explica de cât în mod relativ și conciliabil cu dreptul de a proba colusiunea sau fraudă ¹⁾.

217.— Trebuie însă să facem o excepțiune pentru actele etc., prevădute în No. 1 al art. 722, și anume în casurile în cari falitul revărsându-le (mai adesea plătit), primește de la terțiul justul equivalent al sumei date, și acest just equivalent există în natură sa în valori corespunzătoare la data încetării plăților. Atunci interesul masei ne fiind nici de cum atins (prin efectul acelu act sa plătit nerevărându-se de cât o substituțiune de valori egale între ele) apoi lipsind dauna, ar lipsi și rațiunea de a presupune frauduloasă acea operațiune spre a o anula. Cu toate acestea, judecătorii trebuie să fie prudenți în a declara valabile asemenea acte. Ei trebuie să aibă tot-d-a-una în vedere, că or de câte ori terțiul cunoaște încetarea plăților și masa suferă or ce daună ar fi, datoria lor este să anuleze inexorabil actele denunciate ²⁾.

218.— Am ținut mai înainte (No. 153) că dacă plata anticipată a unui debitor făcută falitului nu se poate considera nulă de drept, pentru că legea nu vorbește de ea, poate însă să fie anulată când terțiul care plătește știe că creditorul său este în stare de încetare de plăți. Adăogăm aci, că același lucru trebuie să ținem și de plata unei datorii ajunsă la scadență, când el aduce daune masei; când terțiul a plătit cu scopul de a împiedica ca masa să câștige acea creanță în beneficiul comun, și deci pentru a favorisa în mod ilicit pe falit sau vr'un alt creditor al acestuia. Și nici terțiul n'ar putea ținice pentru a se apăra, că plătit la scadență usează de un drept al său; de oare-ce dacă el are dreptul de a plăti are și datoria de a nu prejudicia pe nimeni. Or, plătit falitului în în atari condițiuni prejudecă interesele masei substituie drepturilor lui, se poate ținice că el plătește rău, și deci trebuie să plătească încă o dată până la concurența sumei de care în mod ilicit a fost privată masa. Ori ce subtilitate de raționament, ori ce aforisme juridice, (ca: *qui ni re suo utitur nemini facit injuriam* cari s'ar invoca în această privință) trebuie să înceteze înaintea considerațiunei supreme, că or ce act aduce pagubă masei trebuie anulat, dacă acela care primește de la falit, sau i dă, știe că el a încetat plățile ³⁾.

(Va urma).

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

TRIBUNALUL IAȘI, SECȚIA II

Președenția d-lui Dim. G. Maxim, Președinte

Audiența de la 15 Martie 1893

Sentința Comercială No. 50

M. Goldstein, Moesner și alți creditori se opun la omologarea concordatului firmei falite Aizig Wachtel & Sohn

Faliment. — Concordat. — Dacă concordatul este supus la oare-cari condițiuni.— Dacă tribunalul este în drept a cerea dacă aceste condițiuni s'au îndeplinit.— Cine se poate opune la omologarea concordatului.

¹⁾ Cass. Ital. Palermo, 9 Martie 1893. F. It. 1893 pag. 956.

²⁾ Vidari op. cit. Vol. I No. 184.

³⁾ Vidari op. cit. Vol. I No. 185.

Societate.— Falimentul unei societăți.— Dacă creditorii particulari ai unui asociat poate fi admis la pasivul falimentului societății.— Când poate fi admis.— Dacă primirea unui asemenea creditor poate invalida concordatul.

Chemarea creditorilor.— Cum se convoacă creditorii.— În ce termen.— Dacă termenul este prevădut sub pedeapsă de nulitate.

Adunarea creditorilor.— Unde trebuie să se întrunească.— Dacă întrunirea lor într'o altă sală de cât în acea desemnată de judele-comisar, însă tot în același local, poate atrage nulitatea concordatului.

Cambii girate de falit.— Dacă asemenea cambii trebuie trecute de sindic la activul falitului.

Procesul-verbal încheiat de judele-comisar cu ocaziunea votării concordatului.— În ce termen trebuie înaintat tribunalului.— Dacă acest termen este prevădut sub pedeapsă de nulitate.

Creanțe necontestate, verificate și admise la masa falimentului.— Dacă se mai pot contesta și când?

Creditor privilegiat sau ipotecar.— Participarea lui la votarea concordatului.— Ce efecte are această participare fără o prealabilă declarație că renunță la privilegiu sau ipotecă.

Intrunirea creditorilor.— Cum trebuie să se prezinte creditorii.— Dacă se pot presenta prin mandatar și în ce condițiuni.

Gir.— Dacă girul spre încasare dă dreptul girantului să voteze concordatul.

Procesul-verbal al judeului comisar.— Dacă constatarea făcută de judele-comisar că persoanele ce au votat concordatul au avut procure sau giruri în regulă, fără o specificare detaliată a procurilor și girurilor, este suficientă.

(Art. 863, 88—94, 773, 928, 833, 844, 742, 772, 809, 929, 845, 931, 777, 783, 847, 846, 849, 930, 279 și 280 din codul comercial).

1) De și concordatul este un contract de ordine privată, însă legiuitorul vede d într'ensul un act grav prin care se acordă majorității dreptul de a face lege tulurilor și a impune voința ei creditorilor din minoritate, a subordonat validitatea acestui contract unor anumite condițiuni și formalități, lăsând în sarcina Tribunalului comercial, ca protector al drepturilor minorității, să examineze îndeplinirea lor, și numai după ce ar constata că s'au îndeplinit, să l'înlărească prin omologare.

2) Creditorii ce nu au votat concordatul și care se cred nedreptății prin acest concordat, au dreptul a se opune la omologarea lui.

3) De și creditorii particulari ai unui asociat nu sunt admisi la pasivul falimentului societății, cu toate astea când asociații n'au îndeplinit nici una din prescripțiunile legii comerciale relative la constituirea și publicitatea societății, pentru a face din societate o persoană distinctă de aceea a asociațiilor, și când creditorii cunoscând această stare de lucruri au înțeles să contracteze atât cu societatea cât și cu asociații în particular, în asemenea cas asociații, declarați în stare de faliment nu se pot plânge că s'a primit la lichidarea activului social și un creditor personal al vre-unui asociat.

4) Primirea la pasivul falimentului unei societăți a unui creditor particular al unui asociat nu poate provoca nevaliditatea concordatului, când declarându-se această creanță, totuși rămân majoritățile legale pentru concordat.

5) Creditorii unui faliment sunt cunoscuți pentru concordat de către sindic prin publicațiunii și prin scrisoare recomandată trimisă fie-cărui creditor, iar nu prin mijlocirea corpului de portări.

6) Termenul de opt zile prevădut de lege între încuștiințarea ce sindicul face creditorilor prin scrisoare recomandată și ziua fixată pentru întrunirea lor sau pentru operațiunile pentru care s'a fixat acea zi, nu este prevădut sub pedeapsă de nulitate, și în această privință, instanțele judecătorești sunt în drept să aprecieze dacă prin nerespectarea acestui termen, creditorul a putut fi pus în cunoștință de scopul convocării sa e.

7) Când deliberațiunile creditorilor chemați pentru concordat nu s'a ținut în sala tribunalului comercial, unde au fost convocați prin ordonanța judeului comisar; ci într'o altă sală, însă tot în localul tribunalului comercial, această nu poate atrage nulitatea concordatului.

8) Netrecerea de către sindic în raportul său, la activul falimentului valoarea unor cambii datorite ca girante de către falit, nu poate să invalideze concordatul, sindicul neputând trece în raportul său de cât activul real ce s'ar putea împărți între creditorii, și pentru aceste cambii falitul a primit deja bani când le-a transmis prin gir, ast-fel că plata lor de către debitorii n'ar putea mări activul falitului.

9) Ne înaintarea în termen de trei zile la Tribunal a procesului-verbal încheiat de judele-comisar despre întrunirea creditorilor, nu poate invalida concordatul întru cât acest termen nu este prevădut sub pedeapsă de nulitate.

10) De și o creanță verificată și necontestată la verificarea creanțelor, este admisă la pasiv și numai poate fi atacată de cât în modul și termenii prevăduți de art. 777 din codul comercial, totuși în cas de descoperire de dol sau erori esențiale de fapt se poate face opozițiune contra admiterii unei asemenea creanțe, și creditorii, cu ocaziunea opozițiunii lor la omologarea concordatului, pot invoca dolul sau erorile pentru a se scoate din pasiv o creanță admisă în atare condițiuni.

11) Când un creditor privilegiat sau ipotecar ia parte la votarea concordatului fără a fi declarat că renunță la privilegiul său ipoteca sa, prin simplul fapt al votării se presupune că a renunțat la privilegiul său ipotecar.

12) Tribunalul poate chiar din oficiu să examineze dacă concordatul a fost încheiat cu paza tuturor condițiilor cerute de lege.

13) Creditorii nu se pot prezenta la deliberațiunile falimentului de cât în persoană sau prin mandatarii, autorizați cu procure în regulă.

14) Girul unei cambii spre încasare nu transmite giratarului facultatea de a lua parte la votarea concordatului în baza unui asemenea gir.

15) Constatarea făcută de judele comisar în procesul-verbal încheiat cu ocaziunea întrunirii creditorilor, că persoanele ce au luat parte la votarea concordatului au avut giruri sau procure în regulă, fără o specificare detaliată a procurilor și felului girurilor fie-cărei cambii prezentate, nu este suficientă întru cât nu poate pune pe Tribunal în pozițiune de a constata dacă toți cei ce au votat concordatul e'au în drept a face aceasta.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere că obiectul procesului este opunerea lui M. Goldstein și cei-l-alții, ca creditorii, la omologarea concordatului încheiat de firma socială falită Aisig Wachtel & C-nie cu creditorii săi, pentru motive de formă și de fraudă.

Având în vedere că legiuitorul nou comercial, considerând concordatul ca un contract de ordine privată, intervenit între majoritatea creditorilor și falit, a vădut în același timp că este un act grav prin care se acordă majorității dreptul de a face lege tuturor și a impune voința ei creditorilor din minoritate și decî, subordonând validitatea acestui contract unor anumite condițiuni și formalități, a însărcinat tribunalul comercial să examineze îndeplinirea lor, ca protector al drepturilor minorității, declarându-l obligatoriu numai după ce justiția îi constată întocmirea în mod valabil și îl întărește prin omologare.

Având în vedere că legiuitorul dând drept creditorilor din minoritate, ce se cred nedreptățiți prin concordat, de a se opune la omologarea lui, parte din creditorii firmei falite au usat de acest drept în termenul legal și ast-fel urmează a se cerceta întru cât sunt fondate aceste motive spre a se respinge cererea falitului Solomon Wachtel care tinde la omologarea concordatului.

a) În ce privește, primul motiv de opozițiune: *Violaarea articolului 860 din Codicele comercial și confundarea patrimoniului firmei sociale cu acel al soților Aizig și Solomon Wachtel.*

Având în vedere că de și din lucrările falimentului se constată că în adevăr nu s'a inventariat separat averea soților de averea societății și prin urmare, nici la concordat nu s'a făcut această distincțiune; totuși, singurul fapt de care se plâng oponentii este numai cum că s'a primit la liquidarea activului social Sura Liba Wachtel, soția lui Solomon, care era creditoare personală a soțului ei, în contra dispozițiunii articolului 863 din Codice, care împedica pe creditorii personali a unui soț să fie admiși la pasivul falimentului societății. Precum însă în acest faliment ne aflăm în fața unei societăți în nume colectiv, în care asociații n'au îndeplinit nici una din prescripțiunile legii comerciale relative la constituirea și publicitatea ei, (art. 88—94 cod. com.), pentru a face din societate o persoană distinctă de cea a asociaților și creditorii cunoscând această stare de lucruri au înțeles să contracteze atât cu societatea cât și cu asociații în particular, urmează să sufere consecințele neprevăderii lor; cu toate că în specie chiar dacă n'ar fi ast-fel, înglobarea creanței Surei Wachtel în pasiv nu poate provoca nevaliditatea concordatului, întru cât rămân majoritățile legale pentru concordat chiar dacă se deduce această creanță.

b) În ce privește al doilea motiv: *Neregularitatea procedurii de chemare a creditorilor la concordat, pentru că nu s'a notificat prin portărei tuturor creditorilor ordonanța de convocare a judecătorului-comisar.*

Având în vedere că legiuitorul comercial pentru a accelera lucrările falimentului și a evita cheltueli care în definitiv ar prejudicia masa credală a prevădut un mod simplu și special de convocarea creditorilor și în acest scop îndatorind pe creditorii ca prin declarațiunea creanțelor să-și facă alegere de domiciliu în comuna în care reșede tribunalul, a însărcinat pe Sindic, ca afară de publicațiunile prescrie să trimită pentru ori-ce convocare o anume încunoștiințare fie-cărui creditor, prin scrisoare recomandat, cel puțin cu opt zile înainte de ziua convocării; iar în cazul când creditorul nu ș'a făcut alegere de domiciliu a declarat valabilă ori-ce notificare posterioară ce i se face la grefă, aflându-se și pe ușa tribunalului; (art. 773 și 928 c. comer.)

Având în vedere că admitându-se acest mijloc uniform de convocare deși legiuitorul prin articolele 833 și 844, când este vorba de martor sau concordat, prevede de a se notifica creditorilor ordonanța de convocare a judecătorului comisar și în cele-lalte cazuri de convocare prevăzute de articolele 742, 772 și 809 cere numai încunoștiințarea creditorilor, totuși nu se poate susține că legiuitorul a înțeles de a face distincțiune în ce privește procedura de chemare ce trebuie urmată în toate aceste cazuri, căci art. 929 din Codice se referă la toate cazurile și indică precis ca convocările să se facă de către sindic și nu prin portărei, așa că neregularitatea ce se pretinde sub acest raport este nefundată. (*Calamandrei*, Del fallimento, II, pag. 123, 279).

Având în vedere că oponentii susțin că chiar dacă convocarea îndeplinită prin sindic ar fi regulată, nu s'a alipit pe ușa tribunalului notificațiunea pentru creditorul W. Funt, din Galați, care n'a făcut alegere de do-

micilii și în cazul când scrisoarea recomandată ce i-a trimis sindicul ar înlocui afigerea de pe ușa Tribunalului, încă procedura e neregulară pentru creditorul oponent Funt, în privința căruia nu s'a păzit termenul de 8 zile libere, prevăzut de art. 929 din Codice;

Având în vedere că după cum se observă din dosarul falimentului său convocat toți creditorii personal prin scrisori recomandate, așa că chiar dacă ar fi neregulată convocarea făcută prin notificațiune la grefa Tribunalului pentru creditorul Funt, este cestiune de a se ști dacă a doua procedură de convocare prin scrisoarea recomandată ce i sa trimis de sindic este regulată și în această privință deși n'a trecut opt zile libere între scrisoarea recomandată de convocare, ce i sa trimis la 17 Ianuarie și ziua concordatului ce s'a încheiat la 25 a aceleiași luni, totuși este de observat că legiuitorul nu prevede sub pedeapsă de nulitate trecerea acestui termen și astfel precum în această cestiune Tribunalul are facultatea de a aprecia dacă această omisiune este atât de esențială în cât creditorul să nu fi putut fi pus în cunoștință dacă nu se strecura deplin acest interval între convocare și ziua concordatului, când se constată că publicațiunile prevăzute de lege s'au efectuat, găsește că această omisiune n'a prejudiciat nici unui creditor și deci nu poate avea ca consecință respingerea omologărei concordatului. (*Rénozard* Traité des foillites. Vol II pag. 3. Ed. II 1844).

c). «*Neîntrunirea creditorilor în localul prevăzut prin ordonanța de convocare*».

Având în vedere că în al treilea loc deși oponentii susțin neregularitatea concordatului pentru că s'a încheiat în localul Curței cu juri, pe când ordonanța de convocare specifică că adunarea se va întruni în sala Tribunalului, totuși acest motiv nu este fundat, din cauză că deliberațiunea s'a ținut în acelaș local și numai într'o cameră deosebită, așa că orî-ce interesat putea cunoaște schimbarea camerei de votare, măsură luată de judele comisar din cauza numărului mare de creditori.

d). «*Neregularitatea raportului Sindicului*».

Având în vedere că în al patrulea loc, oponentii susțin că Sindicul falimentului a prezentat judelei comisar o relațiune confusă, care nu indică adevărata situațiune a firmei falite, care nu este în concordanță cu procesul verbal al adunării creditorilor, încheiat de judele comisar și nici nu precizează obstacolele întimpinate pentru încheierea concordatului.

Având în vedere că dacă art. 845 din Codicele comercial îndatorește Sindicul de a prezenta adunării creditorilor pentru concordat o relațiune scrisă în privința stărei falimentului și constatătoare îndeplinirii formelor și operațiunilor ce au avut loc, se observă în specie că Sindicul firmei falite s'a conformat în totul acestei dispozițiuni, expunând detaliat prin raportul său valoarea pasivului și a activului după rezultatele obținute în cursul falimentului precum și avantajele ce poate procura creditorilor încheierea concordatului. A se susține că sindicul trebuia să treacă și la activ valoarea cambielor datorite ca girante de firma falită este inadmisibil; de oare-ce Sindicul nu putea trece de cât activul real ce se putea împărți între creditori. Cambiele girate sunt în cea mai mare parte, dacă nu toate, primite de firma falită în contul mărfurilor vândute și scontate în urmă la diferiți bancheri, cari nu pot recurge în contra firmei de cât în cas de neplata acceptanților și deci asociații Wachtel primind valoarea acestor cambii, în momentul când le-au scontat, în nici un cas plata lor nu le va putea mări activul ca să le fi putut Sindicul trece valoarea lor chiar ca un activ eventual. În fine, nepotrivirea între raportul sindicului și procesul verbal al adunării creditorilor, redactat de judele-comisar este numai aparentă, căci dacă sindicul a trecut la pasiv toate cambiele contestate, aceasta n'a putut să aducă nici o confusiune în

spiritul creditorilor, fiind constant că judele comisar a admis la vot din aceste creanțe numai acele admise provisorii de către Tribunal, așa că nici acest mijloc de opozițiune nu este fundat.

e). «*Neprezentarea procesului verbal al adunării creditorilor, de către judele comisar, în termen de trei zile*» invocat de oponenti, nu poate fi de asemenea un motiv de respingere a omologărei concordatului; căci, legiuitorul nu prescrie această formalitate prin art. 931 sub pedeapsă de nulitate și în tot cazul această omisiune nu poate prejudicia falților ori creditorilor lor.

f). «*Primirea la votarea concordatului a unor persoane fără drept*».

Având în vedere că oponentii mai susțin ca al șeselea motiv că s'a primit la votarea concordatului soția falitului Solomon Wachtel, cu dota ei în sumă de 10575 lei, care pe lângă că nu putea fi primită între creditorii societăței, dacă ea a mai votat la primul concordat al falților săvârșit în 1884 și astfel creanța ei era stinsă și apoi a votat și creditorul M. Vechsler cu creanța sa de 10615 lei cu toate că densul pretinde un privilegiu, care i s'a contestat și a cărui contestare a dat loc la un proces ce este pendent înaintea tribunalului comercial.

Având în vedere că din procesul-verbal al judelei comisar se constată că la No. 79 este trecută între votații Sura Liba Wachtel, în baza actului ei dotal cu suma de 10575 lei și că această creanță a fost verificată și admisă de judele comisar la No. 137 a procesului verbal de verificare, ne fiind contestate nici atunci nici mai în urmă de cei-l-alți creditori, cu toate că din actele prezentate în instanță de oponenti se constată că aceeași foaie dotală a fost verificată la primul faliment al falților și că a luat parte în baza ei la primul concordat;

Având în vedere că dacă creanțele necontestate la încheierea procesului verbal de verificare a creanțelor, adică acele recunoscute ca justificate de către toți cei interesați, sunt admise la pasiv și nu pote fi atacată admiterea lor de cât în modul și termenii prevăzuți de art. 777 din codicele comercial, așa că odată admise formează un quasi-contraet judiciar între părți, care nu poate fi desființat de cât în chipul prevăzut de lege, nu este mai puțin adevărat că în cas de descoperire de dol sau erori esențiale de fapt se poate face opozițiune după art. 783 din codice contra admiterei unei asemenea creanțe și deci de nicăeri nu rezultă, pentru creditori prohibițiunea de a nu putea invoca dolul sau eroarea în admiterea unei creanțe cu ocaziunea opozițiunei la omologarea concordatului și deci posibilitatea unei cereri de a se scoate din pasiv o creanță admisă în atari condițiuni. În adevăr, se poate întâmpla ca dolul sau eroarea să se descopere numai cu ocaziunea efectuării concordatului și în asemenea cas urmează a se aplica regula comună, rămânând ca tribunalul să omoloage concordatul numai dacă scăzându-se creanța cu care s'a votat prin dol sau eroare, mai rămâne majoritatea în număr și ca sumă specificate de legiuitor, cea ce rămâne în specie; (*Calamandrei* pag. 323 și 339).

Având în vedere că și în ce privește pe creditorul M. Wechsler nu este fundat motivul invocat de oponenti; căci dacă în formarea majorității concordatului nu se ține socoteală de creanțele cu ipotecă, gaj ori alt privilegiu, dacă creditorul nu renunță la ipotecă sau privilegiu, legiuitorul a avut grija prin acelaș articol de a preciza sancțiunile unui vot dat fără o asemenea declarațiune, considerând implicit renunțarea efectuată prin efectul votării și a confirmării concordatului. A se face distincțiune între privilegiile contestate și cele admise și a se dice că cei cu privilegiu contestat nu pot vota valabil la concordat de cât în urma unei renunțări exprese, este a se introduce o distincțiune ce n'a intrat în vederile legiuitorului, care prevădând prin art. 780 că un ase-

menea creditor are drept la discuțiune asupra concordatului, a înțeles să nu i permită votarea de cât supunându-l presumpțiunei de renunțare la privilegiul stabilit în principii de art. 847. (*Calamandrei* I p. 334, II p. 137; *Thaller*, *Faillites en droit comparé*, 1887, II p. 267).

g) *«In ce privește motivul al șeptelea de opozițiune, care consistă în faptul neîntrunirii majorității creditorilor și în neprezentarea a trei părtrimi din totalitatea creanțelor verificate și admise provisoriu din cauză că aproape jumătate din creditorii ar fi votat prin persoane străine, care nu se prevăd în procosul verbal de închidere a verificării creanțelor, și toate aceste nu aveați calitate de a vota la concordat, căci prin procesul verbal al adunării concordatară, nu se prevede dacă aceste persoane străine au votat ca mandatarii ai creditorilor sau ca giratarii și cu ce fel de gir ca să aibă putere de a lua parte ca votanți la concordat».*

Având în vedere că după art. 846 din codicele comercial, formarea unui concordat, fiind supusă la îndeplinirea unor anumite condițiuni și tribunalul comercial fiind chemat după art. 849 din același codice a l omologa, el singur este în drept și are îndatorirea a stabili validitatea concordatului chiar și când nu s'ar fi făcut vre-o opoziție și deci din oficiu trebuie în primul loc să verifice dacă ființa juridică a concordatului a luat sau nu valabil naștere, adică dacă a fost consimțit de persoanele în drept: creditorii verificați sau admiși provisoriu, personal sau prin mandatarii, giranți sau cesionarii în regulă.

Având în vedere că dacă legiuitorul nou comercial se forțează a ușura efectuarea concordatelor în materii de faliment, recunoscând majorității creditorilor dreptul de a consimți falitului remiterea parțială a datorielor, ce este obligatorie pentru toți creditorii oponenți și absenți, a înțeles în același timp de a lua precauțiuni spre a asigura interesele minorității în contra feluritelor combinațiuni ce le-ar putea face falitul cu parte din creditorii săi cu alte persoane străine în dauna minorității; și în acest scop pe lângă că a subordonat îndeplinirea concordatului adesiunei majorității în număr a creditorilor reprezentând trei părtrimi din valoarea sumelor datorite de falit, a avut grija de a l'ingrădi cu oare-cari formalități stabilind expres prin art. 930 din codice dispozițiunile—care de almintrelea este comună tuturor actelor juridice de oare-care importanță—ca creditorii să se presinte la deliberațiunile falimentului și prin urmare și la concordat în persoană sau prin mandatarii, așa că creditorii trebuie să justifice identitatea lor și mandatarii calitatea lor prin procuri în regulă, cu legalizarea semnăturilor celor în drept cel puțin de către o autoritate polițienească, necerându-se prin lege o procură autentică.

Având în vedere că dacă în interesul transacțiunilor comerciale s'a recunoscut de legiuitor transmiterea proprietății cambiilor prin girul în alb, transformându-le când sunt investite cu asemenea giruri în niște adevărate titluri la purtător, (art. 279 cod. com.), este însă netăgăduit că girurile spre încasare nu transmit giratarului de cât drepturile prevădute de art. 280 din codice, fără să i acorde facultatea de a vota concordatul în baza unui asemenea gir și dar precum tribunalul este ținut a examina validitatea procurilor celor ce se presintă ca mandatarii de asemenea este ținut să constate dacă girul celor ce se presintă la concordat ca giratarii, dă depline putere de vot acelor ce se presintă cu cambii girate.

Având în vedere că dintre 96 creditorii, cari au votat pentru concordatul încheiat de falitii Wachtel cu creditorii lor, având 75 voturi și reprezentând suma de 418622 lei 91 bani, asupra pasivului de 518,163 lei 41 bani, numărul de 38 dintr'ensii și anume cei prevăduți la No. 3, 6—11 inclusiv, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 26,

28, 36, 38—40 inclusiv, 43, 48, 50, 52—57 inclusiv, 64, 66, 67, 71, 72, 77, 85 și 89 din procesul-verbal al întrunirii creditorilor, încheiat de d. judecător-comisar, reprezentând cu toții creanțe în sumă de 194068 lei 55 bani, sunt desemnați că au votat prin alte persoane, așa începând cu Jaques Rubinștein se arată că a votat pentru Adolf Ginsberg, înscris la No. 3, a procesului-verbal de închidere a verificării creanțelor și așa mai departe, fără a se preciza dacă acești numeroși votanți aveați puterile legale de a participa la vot, adică a reprezenta pe creditorii prin procuri sau dacă le erau girate în alb cambiile în baza cărora au votat și ast-fel dacă scădem toate aceste voturi, ce nu pot fi considerate valabile, nu mai rămâne majoritatea legală a creditorilor în număr și în sumă a creanțelor pentru validitatea concordatului ce s'a încheiat de firma Wachtel & Sohn.

Având în vedere că de și d. Judecător-comisar constată la finele procesului-verbal al întrunirii creditorilor că examinând toate procurile persoanelor ce au votat la acest concordat ca mandatarii și girurile respective le-a găsit în regulă, totuși această aserțiune fără specificarea detaliată a procurilor și felului girurilor fie-cărei cambii prezentate, nu înlesnește tribunalului suficiente elemente spre a se încredința însuși, așa precum îl îndatorește legea, dacă mandatarii și giratarii votanți aveați puterile legale intru aceasta; căci se poate prea bine ca după vederile judecătorului-comisar să fie validă pentru votarea concordatului o procură sau un gir anumit și tribunalul să le găsească nevalide, precum se și află în specie girurile prin procurațiune puse asupra cambiilor de 932 și 497 florini, în ordinul d-lui S. Goldenthal, prevădute la No. 85 a procesului-verbal de încheiere a concordatului și la No. 39 a procesului verbal de închidere a verificării creanțelor, în baza cărora s'a votat la concordat; și dar, intru cât tribunalul nu este pus în măsură de a constata dacă toate persoanele menționate mai sus aveați calitate de a vota fie prin procură sau prin gir în alb, urmează că nu pot fi recunoscuți ca să fi întrunit condițiunile legale. (*Calamandrei*, op. cit. II p. 281).

Având în vedere că de și apărătorii falitilor au prezentat în instanță un număr de cambii, ce au figurat la concordat spre a stabili că girurile celor ce au votat la concordat erau în alb și prin urmare le dădea dreptul de vot, totuși din examinarea tuturor acestor cambii, tribunalul constată că s'a prezentat în instanță numai cambiele celor ce au votat la No. 1, 2, 5 a procesului-verbal de concordat încheiat de judecător, și dar că numai girurile unor creanțe în sumă de 1778 lei 30 bani, sunt în alb și prin urmare valide pentru votare, rămânând creditorii menționați mai sus în număr de 38, reprezentând din pasiv suma de 194068 lei în privința cărora tribunalul nu are elemente spre a statua dacă au votat legalmente; așa că în nici un cas chiar dacă s'ar consit dera ca valide voturile date în baza cambiilor prezentate în instanță, încă nu ajunge la majoritatea în număr și în sumă prevădută de lege, cu atât mai mult că unele din cambiele prezentate copriind un gir prin procură șters și dedesupt un alt gir în alb, precum sunt trei cambii de la No. 119 și 67 a procesului-verbal de închidere a verificării creanțelor și nu se specifică prin procesul-verbal de concordat, care din aceste două giruri erau în ființă în momentul întocmirii acestui act.

Având în vedere că în aceste împrejurări, omisiunea formalităților menționate, aducând ca consecință invalidarea concordatului, tribunalul nu mai e ținut a se pronunța asupra cererii pusă în subsidiar de către oponenți, care tinde a se admite martori spre a stabili fraudă servită la încheierea concordatului.

Pentru toate aceste motive, redactate de d. președinte D. G. Maxim, hotărăște:

Admite opozițiunile, respinge omologarea concordatului. (ss) D. G. Maxim, Em. Miculescu, T. G. Emandi.